

IMA-KATEKÉZIS 2023-2026

FELKÉSZÜLÉS A VÁCI EGYHÁZMEGYE EZERÉVES JUBILEUMÁRA

I. év: SZEMÉLYES HITEM, MEGTÉRÉSEM

IGEI ALAPVETÉS: 2PÉT1,3-11

„Mindazokat a javakat, amelyek az élethez és az istenfélelemhez szükségesek, az isteni hatalom ajándékozta nekünk azért, hogy **megismertük őt**, aki minket saját dicsőségével és erejével **meghívott**. Ezek által nekünk ajándékozta az értékes és rendkívül **nagy ígéreteket**, hogy általuk **részeseivé legyetek az isteni természetnek**, és **megmeneküljete a világban uralkodó vágyak okozta romlottságtól**. Fordítsátok tehát minden gondotokat arra, hogy hitetekkel szolgáljátok az **erényt**, az erénnyel a **tudományt**, a tudománnyal a **mértékletességet**, a mértékletességgel a **béketúrést**, a béketúréssal az **istenfélelmet**, az istenfélelemmel a **testvérek iránti jóindulatot**, a testvérek iránti jóindulattal pedig a **szeretetet**. Mert ha ezek megvannak, és bőven vannak meg bennetek, **nem lesztek tétlenek, sem meddők** a mi Urunk Jézus Krisztus megismerésében. Akiben viszont nincsenek meg ezek, az vak és rövidlátó, s megfélekedett a régi bűneiből való megtisztulásáról. Ezért annál inkább legyetek rajta, testvérek, hogy biztossá tegyétek hivatásotokat és kiválasztásotokat, mert ha ezt teszitek, soha nem fogtok elbotlani. Így ugyanis **tágas bejárat nyílik nektek a mi Urunk és üdvözítő Jézus Krisztusunk örök országába.**”

AZ ELSŐ ÉV TÉMÁJÁNAK RÉSZLETES FELDOLGOZÁSA

- 1. Marton Zsolt:** Megtérés, isteni természet
- 2. Görbe József:** Az imádság
- 3. Gáspár István:** Istenismeret, szentháromságos szeretet
- 4. dr. Kovács Lajos:** Jó hívőnek lenni– Kapcsolat Istennel
- 5. dr. Fejérdy Áron:** Isten szeretetének elsődlegessége

2. AZ IMÁDSÁG

Görbe József atya

Ha az imáról szeretnénk elmélkedni, akkor a leghelyesebb, ha így kezdjük, az Atya, a Fiú és a Szentlélek nevében. Ámen. Dicsőség az Atyának, a Fiúnak és a Szentléleknek. Miképpen kezdetben, most és mindörökké. Ámen.

Nézetem szerint az imádságról csak úgy érdemes beszélni, ha látjuk annak a mélységét, ha Isten szemszögéből, látószögéből tekintünk rá arra, hogy **miért is kell imádkozni**. Miért akarja Isten, hogy mi szóljunk hozzá? Mit akar elérni azzal, hogy mi az imádságban megszólítjuk őt, és ő meghallgat bennünket. Vagyis tehát mi ennek az imádságnak az értelme és célja Isten látószögéből.

Nos, ha Isten látószögéből akarom ezt vizsgálni, akkor nyilvánvalóan nem akarom mindenáron az emberi gondolataimat ráerőltetni. Ezért mindig az elején fölteszem a kérdést: mi az ima? Mit gondoljunk róla? Mindig azt halljuk, hogy ha valami történik az életünkben, probléma, gond, akkor kezdünk el gyorsan imádkozni. Ez egyébként igaz is, sőt mint keresztény szlogen is igaz, hogy mindig, mindenütt, mindenért imádkozni kell. Szép szavak ezek, csak az ember nem érti, hogy egészen pontosan mit jelent ez, hogy imádkozni szükséges. Miért szükséges imádkozni? Mit ad nekem? Mit ad Istennek? Mit ad kettőnknek a kettőnk kapcsolatában az ima? Ezt kellen először megérteni, és közelebb kerülni a titokhoz. Ezért tehát én azt tanácsolom, próbáljunk meg lépésről lépésre menni. Nem a szokások rabjaiként elmondani azt, hogy hogyan szoktunk, meg hogyan lehet imádkozni.

Számtalan módja létezik az imának, imaiskoláknak. Azt gondolom, a leghelyesebb és **a legjobb, hogyha a mélységét keressük**. A mélységet pedig akkor tárjuk föl, vagy kerülünk közelébe, ha rátekintünk Krisztusra. Miért kell imádkozni? Azért, mert Krisztus is imádkozott. Jézus is imádkozott. Ugyanúgy, mint mi, ugyanúgy imádkozott. Nagyon furcsa, de ezt kell mondanom, nem szabad másként mondanom. Ha azt mondom, hogy ő másként imádkozik, mint mi, akkor veszélyes útra lépek. Ugyanis azt mondta, mindent átadtam nektek, ami az enyém, az a tiétek. Mindent átadtam, csak az imát nem? Azt kérem, hogy szüntelenül imádkozzatok, de hogy hogyan, és én hogyan imádkoztam, azt ti nem tudhatjátok, mert én másként imádkoztam? Szó sem lehet róla. Itt meg kell értenünk, hogy **az Úr Jézus ugyanúgy imádkozott, mint mi**. A

Szűzanya pontosan ugyanúgy imádkozott, mint mi, és ők ketten, valamint Szent Józseffel együtt imádkoztak. Nézzünk most az imádkozó Jézusra.

Egyedül imádkozott éjjel, hajnalban, ki tudja hányszor, hol és hogyan. A hogyan azonban érdekes módon nem foglalkoztatja őt. Sőt, egyáltalán semmi nem. Mert az imádságaival kapcsolatban soha nem mondta azt a tanítványoknak, hogy így, ilyenkor, ilyen módon kell imádkoznotok, mint ahogy én. Sőt, maguk a tanítványok kérik, hogy taníts meg minket imádkozni. Ezért tehát az Úr Jézus, azt is mondhatnám, **a Szentlélekre bízta az ima megközelítését.** Nem véletlenül halljuk a Szentírásban, hogy imádkozni sem tudunk, a Lélek az, aki kimondhatatlan, emberi szavakkal, kifejezhetetlen sóhajtásokkal imádkozik bennünk. Az Úr Jézus tehát a Lélekre bízta az egész imádságát. Persze azért nem teljesen, nem akar minket csak úgy a bizonytalanságban hagyni. Ezért elővesszük egy pillanatra János apostol evangéliumából, a negyedik fejezetéből azt a részt, amikor **a szamariai asszonnyal találkozik.**

Az Úr Jézus beszélgetésbe elegyedik ezzel az asszonnyal, és a beszélgetés közben elkövetkezik egy pont, amikor a következőt mondja: *Eljön az óra, és az most van, amikor az igazi imádók lélekben és igazságban imádják az Atyát, mert az Atya ilyen imádókat kér.* Ez a negyedik fejezet 23. verse. Majd az Úr Jézus ennek az egész gondolatnak a mélységét, mondhatnám a tartalmi mélységét adja meg a következő verssel, amelyben ezt halljuk: *Lélek az Isten, és az imádóknak lélekben és igazságban kell őt imádniuk.* A szöveg szó szerint ezt mondja tehát **Lélek az Isten.** Ezzel egyfajta definíciót, meghatározást ad az Istenről. Ezért tehát nem mondhatjuk azt, hogy a mondat elején a „lélek az Isten”, az elválasztható lenne a mondat másik felétől, „lélekben és igazságban”. Ez mit is jelent? Ezt szó szerint kell megértenünk, a **lélekben imádkozni, azt jelenti Istenben imádkozni.** Az Istenben való imádkozásról, **az Istenben való cselekvésről van tehát szó.** Nem jelenlétről, nem arról van szó, hogy az imádságban Isten jelenlétébe helyezük magunkat, megpróbáljuk ott elhelyezni magunkat valami trükkel, valamiféle elképzeléssel. Nem, lélekben vagyunk jelen és a lélek az Isten. **Istenben vagyunk jelen. Benne cselekszünk, benne vagyunk, mozgunk, élünk.** Ez az imádságnak a legfontosabb mozzanata. Az imádságban tapasztaljuk meg, hogy tényleg Istenben vagyunk. Jézus tehát, aki valóságos Isten és valóságos ember, nem belép az imádságba, az isteni valóságba. Az Úr Jézus mindig is ebben a valóságban van. De, mint valóságos ember imádkozik az Istenhez. A fiú, a személy az természetesen nem imádkozik, hiszen ő maga az Isten. Ezért annyira különös és érdekes, hogy miről is van szó az imádságban. Amikor ugyanis azt mondjuk, hogy „lélekben” és az „Isten lélek”, akkor ez azt jelenti, hogy a **Fiúban, vagyis hogy Jézus Krisztusban kell imádkoznunk.** A fiúban hallgatja meg ugyanis az Atya az imádságot. Nem másban, csak a fiúban hallgatja meg az imádságot. Ezért tehát **az imádságban fiúk vagyunk a fiúban.** Nagyon ki kell ezt hangsúlyozni, enélkül nem értjük az egészet.

Ugyanis arról van szó, hogy az Atyát csak a Fiú képes látni és átadni. Az imádságban pedig pontosan ezt szeretné nekünk is átadni. **A szavainkban, a gondolatainkban, az érzéseinkben, a testünkben, a lelkünkben, egész valónkban közel kerülni, ott lenni az Atyával, ahol ő van, az Atya keblén. Erről szól az imádság titka.**

Ha megkérdezzük, hogy a mondat másik fele mit jelent, azaz, hogy „lélekben és igazságban”. A „lélekben” azt jelenti tehát, hogy Istenben. És mit jelent az „igazságban”? Az igazságban azt jelenti, hogy **amikor Istenben jelen vagyunk, akkor nem tudunk hazudni.** Isten jelenlétében lehetetlen hazudni. Az Isten jelenlétében minden leég, egyedül az imádság marad állva. Minden eldől, egyedül az imádságban az igazság az, ami fennmarad. Ezért tehát, amikor Pilátus megkérdezi, mi az igazság, akkor voltaképpen Jézus azt mondja, az igazság benned van. És mi az igazság? Azt nagyon egyszerűen így tudjuk megfogalmazni. **Az igazság az, hogy az Atya úgy szeret téged, úgy szeret minden embert, mint a saját fiát. Mert egyszülött fiát adta értünk. Az imádságban tehát az válik világossá, hogy az Atya gyönyörködik bennünk.** Az imádságban nem szép szavakat kell mondani, hanem meg kell értenünk, „az életünkben kell megtapasztalnunk, kitapogatnunk, ahogy János az első levelében írja: „amit szemléltünk és amit a kezünkkel tapintottunk: az élet Igéjét hirdetjük nektek.” (1 Jn1,1)

A lélek, maga az Isten, az igazság, az az, hogy Isten úgy szeret minket, mint a fiát, azaz isteni módon szeret minket. A harmadik kérdés: hol kell imádni az Istent? Az asszony nem tudta. A samariai asszony nem tudta, hogy hol kell imádni. És azt mondja: „lélekben”. Az előbb ennek a szónak jelentését már megmagyaráztam, azaz itt a lélek Krisztust jelenti. De most még pontosítani szeretném. **Az imádságban, a rejtekben kell jelen lenni. A rejtek pedig maga a fiú. Jézus Krisztus.** Ő az igazi rejtek. Azt is mondhatnám, ő azt mondja, én vagyok a te igazi rejteked, mert bennem láthatod meg az Atyát. És az Atya bennem lát téged. Nem rajtam kívül, énbennem. Én vagyok a te rejteked. Ezért tehát az imádságban nem szólítgatjuk az Urat, hanem egyszerűen Benne szólítjuk meg az Atyát. Én a te fiad vagyok, azért, mert a Fiúban vagyok. Ez a hit misztériuma. Itt kell megértenünk, hogy **az imádság legfőként a hit misztériuma.** El kell hinnünk, hogy Istenben vagyunk, hogy Jézus Krisztus a mi rejtekünk, hogy Jézus Krisztusban, a szívünkben és a lelkünkben találkozhatunk az Istennel. Ez **az imádságnak a lényege, amit úgy is mondhatnánk, hogy családi közösség, koinónia.** Az imádságban rátalálok erre a családi közösségre.

Ha továbblépünk, akkor azt látjuk, hogy **ez a teljes őszinteség az imádságban fölöslegessé tesz bennünk mindenféle aggályt.** Fölöslegessé teszi, hogy megpróbáljuk megrajzolni magunkat, hogy mi ilyenek szeretnénk lenni, Uram, meg olyanok szeretnénk, meg bűnösök vagyunk, de fölösleges. Egészen egyszerűen itt, ebben az imádságban Isten képmása vagyok. És ebben az istenképiségben mondhatom azt, ami a legfontosabb. *„Uram, te mindent tudsz. Azt is tudod, hogy szeretlek téged.”* Ilyen vagyok, olyan vagyok, de a legmélyebb itt a szívem, amely szinte szavakba nem foglalható sóhajtásokkal, a lélekkel száll feléd, csak ennyit tudok

mondani: „*Te mindent tudsz. Azt is tudod, hogy szeretlek téged*”. Ez az imádságnak a legmélye. Ez kell, hogy fölfakadjon belőlünk. Nem több és nem kevesebb: Tudod, hogy szeretlek.

Ezek után láthatjuk talán azt is, hogy mit jelent az, hogy ebben a rejtekben, vagyis a Fiúban, Jézus Krisztusban meghallgat minket az Atya. Ugyanis Jézus Krisztus azt mondja, Atyám, tudom, hogy te mindig meghallgatsz engem. A Fiúban ugyanezt mondhatom én is. Atyám, tudom, hogy te mindig meghallgatsz az imámat. Tudom, hogy mindig hallod azt, amit mondok. De amikor egy meghallgatott imáról van szó, akkor voltaképpen csak arról van szó, hogy Isten értem és bennem cselekszik, hogy bennem vagy, és ezt most én megtapasztaltam.

Az ima lényege tehát így foglalható össze Istenben vagyunk Istennel.

Végül az imádkozó Jézust közelítsük meg a maga valóságában. Hogyan és mit imádkozott az Úr Jézus? Bár erről nem hallunk, mégis tudjuk: pontosan azt imádkozta, amit mi. Persze másként, ezt azért nem vitatjuk. Nézzük meg Jézus egy napját. Hogyan kelt ő föl? Mi hogyan imádkozunk? „*Szívem első gondolata Hozzád száll föl Istenem.*” Vajon az Úr Jézus nem így kelt föl? Az első gondolata nem az „Abba” volt? Nem arról van tehát szó, hogy Jézus az Apához ébredt föl? Azt is mondhatnám az álmából, az öntudatra ébredése az volt, hogy a Te gyermeked, Isten Fia vagyok! Vajon a mi öntudatra ébredésünk reggelente nem pontosan ez kellene, hogy legyen? Isten gyermeke vagyok azáltal, hogy megszólítom Istent, hogy Atyának szólítom őt.

Ez az apa, ez az édesapa, **ez az apuka Jézus imájának a fókusza, a forrása, Ő a minden.** Ő van mindenben. Mindenben az Atyát látja, mindenben az Atya akaratát cselekszi. Úgy gondolom, nekünk is a Miatyánk elimádkozása kell, hogy legyen az egész napunk lényege.

Az Úr Jézus ezzel-azzal találkozott, jóval-rosszal, a világgal, mindennel. És ő mindenért hálát adott. A hála az nem köszönet, **a hála azt jelenti, hogy fölismerem, tudom, hogy Te minden jóban jelen vagy, és minden jó, ami Tőled származik, az az én javamat akarja.** Ezért tehát Jézus voltaképpen nem tesz mást, mint a teremtő Istennek a misztériumát, mintegy a szavaiban megjeleníti. *És látta Isten, hogy mindaz, amit alkotott, nagyon jó.* Ezt teszi az Isten. Ezt teszi Jézus Krisztusban. Jézus szeme a hálában meglátja és megáldja mindazt, ami van.

Az Úr Jézus esténként, amikor lefekvéshez készülődött, elmondhatta ő is, hogy „*A nyugodalmis jóéjszakát és a jó halál kegyelmét adja meg nekünk a mindenható és irgalmas Isten*”. Mit is jelenthetett Jézus számára ez az ima vagy az ehhez hasonló ima? Hogy tekintett ő saját halálára, a „jó halálra”? Nemde úgy, hogy az üdvösség szerző halál? Egész élete ilyen értelemben az Istennek átadott élet volt és esténként ezzel a jó halállal egész valóját, lényét megpecsételte: Tiéd vagyok, az Övé vagyok, ajándék vagyok. Az imádság valami ilyesmit jelent: az Isten odaajándékozza magát nekünk, mi pedig az Ő kezébe odaajándékozunk egész valónkat. Ezáltal lehet az imádság valóban az egész életünket átjáró dicsőítés. Tehát nem akkor dicsőítjük az

Istent, ha szépen énekelünk, hanem ahogy a Szentírásban van: „*Ugyanígy a ti világosságotok is világítson az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék mennyei Atyátokat!*” (Mt 5,16) De ez a tanúságtétel ténylegesen az imádságból és az Istennel való együttlétebből forrásozhat.

Ha az ima lényegét keressük azt kell mondani: **az ima a Lélek által a Lélekben bevisz minket Isten mélységeibe, saját mélységeinkbe. Istennel együtt lenni azt jelenti, hogy igazán magunkra tekintünk, arra az életre, amit Isten örömmel fogad és amivel együtt akar élni örökkön-örökké.** Ez az imádság teológiai megközelítése.

FELDOLGOZÁSHOZ JAVASOLT KÉRDÉSEK:

- Mi érintett meg?
- Milyen változásra ösztönöz Téged?